

UN REAL PERICOL PENTRU SANATATEA POPULATIEI DIN BAZINUL RADAUTI

Petru BEJINARIU¹

Summary : This article intends to draw attention about the situation of industrial development in Bokovina's area. The industrial development presented are endangering the environment in the area and this article is trying to present in detail the local problems in order to signal them to the local environmental agencies and government.

Pe terenul agricol al municipiului Radauti si al comunelor Satu Mare si Dornesti, pe o suprafata de 130 de hectare, au fost construite fabricile Schwehofer si Egger, care prelucreaza lemn din padurile Bucovinei si din import.

Amplasarea acestor investitii aici, la Radauti, s-a proiectat la nivele mai inalte, iar autoritatile administratiei locale au realizat negocierile fara nici un fel de consultare a populatiei. O parte dintre consilierii locali si din administratie, in mandatul 2004-2008, au vizitat, in conditii special initiatе, fabrici asemanatoare de la Sebes, "convingandu-se" de oportunitatea acceptarii acestor investitii.

Democratica ar fi fost consultarea populatiei prin dezbateri publice reale sau prin referendum, asa cum este legal si moral. Alegerea primarului si a consilierilor locali se face si la Radauti prin votul majoritatii cetatenilor cu drept de vot. Dupa cum se cunoaste, sunt multi cetateni care, dupa alegeri, timp de patru ani, isi platesc taxele, impozitele si alte legaturi cu Primaria nu mai au. Cu mediul inconjurator in sa toata populatia, de la copii la varstnici, se afla in legatura permanenta si ziua, si noaptea. Decizia de a construi fabrica se face o data pentru zeci sau sute de ani si ,deci, nevoia consultarii sau a referendumului devine absolut necesara.

Primele manifestari ale distrugerii mediului din Bucovina se pot constata usor de oricine. Pe soseaua Radauti - Dornesti vezi "dealuri" de busteni de o uniformitate si calitate impresionabile, adusi pe platforma fabricii, in cea mai mare parte, din padurile Bucovinei. Masinile incarcate pana la refuz cu un anumit tip de material lemnos traverseaza zilnic orasul, iar

¹ Profesor - Radauti

cetatenii de pe acele strazi se plang tot mai des de urmarile acestor transporturi asupra locuintelor lor si asupra drumurilor pe care aceste masini mari si bine incarcate circula in fiecare zi. Activitatile de la aceste fabrici au adus si unele avantaje economice localitatii. Interesante si absolut necesare sunt datele unei analize economice la aceste unitati de prelucrare a lemnului sub aspectul castigurilor bugetului Primariei Radauti si al bugetelor primariilor Satu Mare si Dornesti.

Cu privire la poluarea mediului, unii specialisti de la fabrica, ba chiar si functionari de la Primaria municipiului Radauti ne-au asigurat, la vremea construirii, ca nu va fi nici un fel de noxa, iar fumul, care acum se vede zilnic la marginea orasului, reprezinta doar "aburii" rezultati de la prelucrarea lemnului.

Reluam ideea privind adevarul care ramane de neclintit si mai greu de evaluat. Orice cm.p., m.p. ori ha de teren cu flora spontana sau cu plante de cultura prin procesul de fotosinteza consuma mari cantitati de O₂ si elibereaza O₂ in aerul atmosferic. Subliniez de mai multe ori ca O₂ formeaza 0 cincime din aerul atmosferic, este indispensabil respiratiei si arderii, reprezentand baza vietii oamenilor si animalelor. Orice constructie sau amenajare cu sau fara betonari reduce din dimensiunea circuitului in natura a CO₂ si O₂, dar si a biomasei.

Acum se fac pregatiri pentru construirea unei fabrici care sa produca aldehida formica necesara pentru prelucrarea pana la capat a lemnului.

La 12 august 2009, la Casa de Cultura, a avut loc o adunare cu cetatenii municipiului Radauti pentru dezbaterile publice privind construirea fabricii de aldehida formica. La aceasta adunare au fost mai multi oaspeti si doar reprezentantii de la Primarie, oaspeti care s-au straduit sa ne spuna ca aldehida formica nu va afecta sanatatea populatiei. Ne-au asigurat ca si organizatiile europene de mediu "vor veghea" prin monitorizare la sanatatea mediului nostru. Intr-un text difuzat celor prezenti la adunare si intitulat Referat netehnic... sunt foarte des folositi termeni precum: *afectiuni, riscuri, accidente, starea de sanatate* si, in primul rand, cuvantul *monitorizare*. Daca nu-i nici un pericol pentru sanatatea populatiei de ce atata monitorizare a fabricarii de adezivi? Textul ne spune, pana la urma, ca 's-a determinat care este frecventa afectiunilor investigate la diferite distante fata de viitoarea investitie (fabrica de adezivi) pentru a putea stabili daca in situatia de baza, ca si conditie initiala de sanatate, exista o frecventa mai mare a unor imbolnaviri cu apropierea fata de locul de amplasare a Fabricii de adezivi".

Acest text exprima lipsa de asigurari fata de sanatatea populatiei, indecizia si confuziile aduse in vorbe scrise si tot aici se vorbeste despre posibile accidente la Fabrica de adezivi, pentru care"este necesara includerea in cadrul planului de urgenta extrem a unor masuri care sa cuprinda informarea populatiei susceptibile asupra pericolului...".

Povestirile optimiste despre fabricarea de adezivi din Germania nu pot inlocui emisiile daunatoare de la viitoarea Fabrica de aldehida formica, substanta cancerigena. De ce nu se povesteste despre oprirea fabricarii aldehidei la Sebes? In final, mentionez ca in zona noastra nu am avut niciodata o uzina chimica. Sa fie oare imperios necesara acum si fara garantiile necesare?